

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontái“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdetéseit, ki üzletet hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

Városi új adónemek.

(*) Az alkotmányos éra óta úgy az állam, mint az egyes községek, de kivált a városok igényei szemmel láthatólag megnöttek, keretei kitágultak, s a kívánalmi kielégítésére irányuló törekvések évről évre hatalmas arányokban fejlődnek.

Az állam a direkt adónemekből nem volt képes feltornyosuló szükségleteit fedezni, tehát fogyasztási adó címén behozta az állampolgárok indírekt úton való megadóztatását. A városok, minthogy a legtöbb helyen a jobb időkből maradt községi vagyoni jövedelméből nem futottarra, hogy abból az új, a modern élet kívánta befektetések, átalakítások eszközölhetők legyenek: követték az állam példáját, s polgárságukat részint községi pótdadók, részint fogyasztási adók czimén szintén súlyosan megadóztatták.

TÁRCA.

A gróf.

A „Torontái Közlöny“ számára írta:

Hevesi József.

(Utánnyomás tilos.)

I.

Az öreg béres meggyújtotta a kanócot, az egyházi belekapaszkodott a harangkötélbe és a táviró tiszt idegesen kálimpált a villamos billentyűn . . . s ta rackdurrogás, harangzúgás és villamosodrony egyszerre röpitette világgá az örömhírt, hogy a gróf Mezőteleky-családnak fiú örököse született.

A kastélyban lázas izgatottság, ragyogó arczok, esattanó ajtók, futkosó eszteldek, lovak nyergelése, hangos parancsotgatás, vihógó nevetés s biztató eső-römpölés a konyha felől

Mindenütt zajos élet, nevető öröm. Csak benn a szentek szentélyében volt csöndesség, mély, áhitatos, boldog csöndesség A fiatal gróf meghatottságtól remegő hangon suttogetta el boldogságát az örömtől sugárzó anyának, ki bágyadtan mosolyogva hallgatta férje gyöngéd, hizelkedő szavait.

S ez az állapot nem állandó, hanem a város fejlődésével, kiadásai szaporultával szükségsszerűen lépést tart. Így a községi pótdadók rohamosan nőnek, sok helyt már meg is haladják az állami adók összegét. Ennek ellensúlyozására kénytelenek a városok vezetői új adónemeket kitalálni, még pedig lehetőleg csakis olyanokat, a melyek csupán a teherbíróbb vagyonos osztály vállaira nehezednek.

Ez a gondolat vezette Nagy-Kikinda város képviselő testületét is, midőn legutóbbi közgyűlésén megszavazta a *bicikli* mint modern luxustárgy, továbbá a város területén elfogyasztott *ásvány- és szoda-víz* megadóztatását.

Teljesen méltányoljuk a város azon törekvését, hogy terhein a pótdadók emelése nélkül akar könnyíteni, s hogy jövödelmi forrásait a polgárság alsóbb osztályainak megterhelése nélkül akarja szaporítani. Nagy-Kikindán a községi pótdadók mintegy 70 % a rúgnak jelenleg is. Ennyit ugyan eddigelé senki sem fizet, mert a kivétel — nagyon helyesen — különböző kules szerint történik.

De! Mikor új adónemek behozataláról van szó, határozottan

Az pedig, ki ennek a nagy örömmek és felfordultságnak okozója volt, az az izeike, pizeike kis teremtmény, ott pihent a menyegeset ringa-ágyban és amint nagy nyitott szemével a bámulatos fenyüzéssel butorozott szobában körültekintett, tudatában látszott lenni, hogy mily nagy fontosságú az ő első lépése, hogy ő — gróf.

II.

És ennek a szónak nagy jelentősége egyengette előtte ezentúl az élet országutját, és söpörte el lábai elől azokat a rögöket, melyekbe okvetlenül megbotlik minden községesebb halandó, a ki nem gróf, hanem csak úgy látott napvilágot, mint a kis fecske fiók, mely pedig tarackdörgés és harangzúgás nélkül szokta kis fejét kiütni a tojáshéjből.

Még zsenge grófoeska volt, mikor már első lépésének nagy fontosságát tapasztalhatta. A grófi szülők elhalmozták mindazzal a kényelemmel és jóléttel, melyet a nagy vagyon nyújthat és hogy a fiú el ne puhuljon, tartottak mellette játszótársat, az uradalmi ispán kis fiát és valahányszor a kis gróft születésének tudata fellázította a különben is laza instruktori fegyelem ellen, a tanítói páleza az ispángyermek hátra tévedt.

Hogy legyen példa!

el kell itélnünk azt a könnyelmű eljárást, a melyet ez ügyben az indítványozók a közgyűlésszel szemben tanúsítottak.

Mert ebből csak azt látjuk, hogy a kérdést elég behatóan előzetesen nem tanulmányozták. Nevetesen: *nem gyűjtöttek megbízható statisztikai adatokat* arra nézve, vajjon az ez irányú megadóztatás jelentékeny összeggel fogja-e szaporítani a város jövedelmét? Pedig ez fontos tudnivaló!

Az az argumentum, hogy a kérdéses cikkeket *más városok is adó alá vetették*, a mi szemünkben nem látszik eléggé komolynak és nyomósnak. Nagy-Kikinda se nem Budapest, se nem Temesvár s még csak nem is Nagy-Becskerek. A mi viszonyaink ma még más nagy városokéhoz mérve e téren oly kicsinyek, hogy az egymás mellé vetés inkább a „*ridiculus mus*“ esetét juttatja eszünkbe.

Vegyük pl. a biciklit. Kikindán jelenleg, ha a padláson heverőket is hozzászámítjuk, van tán összesen 50 darab. Több aligha. Ebből a propozíciók szerint is adó alá nem esnének azok, a melyeknek használata szükségszerűleg a foglalkozással vele jár. A kiválogatás kényes kérdés s bizonyára a megítélésnél inkább

III.

Csöstől hullott aztán az élet öröme a fiatal gróf ölébe, mikorra felserdült. Ki sem kellett nyújtania kezét, hogy az élvezetek fájáról a gyümölcsöt leszakítsa; lehajolt az magától is hozzá, a szép, piros mosolygó gyümölcs

És a mint járt, és a mint kelt, egyszer igazán szép, piros, mosolygó gyümölcsön akadt meg a szeme. Közönséges polgárleány ugyan, hanem a szépsége . . . oh, az már fejedelmi volt . . . Erdemes, hogy grófi kezét érte kinyujtsa. Pedig ezt a gyönyörű gyermeket már kiszemelte, eljegyezte magának egy egyszerű iparos. De hát a gróf nem tartotta őt méltó foglalatnak olyan ragyogó gyémánthoz:

Udvarolt a polgári leánynak.

És mikor a szép gyermek megtudta, hogy az, a ki neki udvarol — gróf, maga is hinni kedie, hogy a gyémántot aranyba kell, aranyba lehet foglalni.

A kis bohó!

Kezdte kicsinyesnek, bolondosnak találni eddigi ábrándképeit; miként fog ő majd férje műhelyének ékes virága lenni, hogy fogja ő majd felverni szerény kis lakásukat egész nap dallal, kacagással, hogy fogja ő majd lecsókolni esténként férje homlokáról a munka verejtékét . . .

néző, mint szigorú eljárásra számíthatunk. Szóval: ha 30 biciklit fölvehetünk adótárgyul 10 koronájával, (a mely hõrribilis összeg!), lenne a város évi jövedelme bicikliadóból kerek 300 korona! S nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy az extra napidíjas kivételi, nyilvántartási s egyáltalán a kezelési költség évente két annyira fog rúgni. . .

Nem. Ez az adónem a mi városunkban se nem indokolt, se nem idõszerû!

Az ásványviz adó alá vétését pedig határozottan jogtalan és igazságtalan dolognak minõsítjük.

Mert az ásványviz természeti rendeltetésénél fogva nem élvezeti czikk, hanem sokkal inkább hathatós gyógyszer. S azt, a ki betegségében *orvosi rendeletre* kénytelen ásványvizzel élni, ezen a címen megadóztatni, enyhén szólva: inhumanitás! Tehet-e arról egy beteg, hogy az orvos az õ bajára nem csak méregdrága patikaszert, hanem méregdrága ásványvizet ír rendel? Jogosan csak azt lehetne megadóztatni, a mely nyilvános mulatóhelyeken fogy el, ez pedig még a biciklinél is csekélyebb jövedelemre nyújt ki látást.

Hátra volna még a szóдавиз megadóztatása.

Nem tagadjuk, ez már tisztán élvezeti cikk. De még is kérdésbe vehetõ, mi egy város igazi érdeke. Az-e, hogy egy kezdõ iparágat fejlõdésében hátráltassunk, a fogyasztó közönség elõtt rossz hirbe keverjük; vagy pedig az, hogy fölvirágzását minden eszközzel elõsegítsük?

— Összefoglalva az eddig mondottakat: abban a hiszemben vagyunk, hogy az e fajta fogyasztási adók kérdése elõbb alaposan áttanulmányozandó, mielõbb a gyakorlatban megvalósítását ki mondandók. A városi jövedelmek

eh, mily kicsinyes! Ő másra van hitvatva

Võlegénye szép, magas, izmos ember volt, a gróf ellenben vézna, gyõnge... de hát ez mindegy: Ő gróf és elég volt neki egyszer-kétszer megjelennie, hogy a szép piros mosolygó gyümölcs ölébe hulljon alá. . .

Felév mulva a szép piros, mosolygó gyümölcs fonyadni, hervadni kezdett, a szegény iparos már réges-régen elzúllott. a gróf pedig, mint fényes szárnyú pillangó, röpült fényoszlopával tovább-tovább virágról-virágra.

IV.

Egy reggel váratlan vendég toppant be a gróf úr lakosztályába. A jószágigazgató azt jött jelenteni, hogy a birtok nem gyõzi tovább a gróf úr költségeit. Ő évek óta figyelmezteti erre a méltóságos urat, de leveleire soha egyébb választ nem kapott, mint hogy teremtem elõ pénzt, pénzt, pénzt. Most már személyesen jött jelenteni, hogy a csõd elõl nincs többé menekvés. . .

A gróf úr megdõbent. . .

Születése óta megszokta, hogy minden göröngy elsepertetik lábai elõl és ime most egy göröngy jó útjába és ebben meg kell botlania. . .

szaporítását pedig nem ily kétes alapon kell kezdeni, hanem igen is: elsõ sorban a város meglévõ vagyonának intenzivebb kezelésével, s gyümölcsözõbb kihasználásával.

Ennek a mikéntjéhez lesz még egy-két szavunk.

Ázsiai állapotok.

III.

Nyilatkozat.

(Vége.)

„21. Rajzpriváta alatt nem tanít, hanem a megrendelt areképeket készíti.“

Köztudomású dolog. Kár minden csepp tintaért. És mért ne tenné? Hisz az az egyetlen foglalkozása! Többet is hozott a konyhára, mint három tanári állása hozna. Aztán — hisz azért priváta! Az okos ember így húz két bört egy rókáról. Egyrészt nem is árt. Hadd érezze a gögös, hideg szüle közönség a — tanári tekintélyt! Hadd lássa, hogy van még egy magasabb hatalom is. . . .

„22. Rajzpriváta alatt a tanulók kutyájával játszanak az iskolában.“

Szép tett attól a nagy dögtõl: belátja — messze túljárva gazdája eszén — hogy azért a kétsõs fizetésért valamit csak tenni is kellene még. Ha egyebet nem, hát — lejátsza velõk a priváta díjakat. Nem sok ugyan, de mégis — valami. Bizony a lelketlen állattól sokan tanulhatnának! . . .

„23. Rajzprivátáért, ha már egyszer megfogta a tanulót, a díjat egész évre követeli.“

Practikus eljárás. A derék Varju tanár urat, úgy látszik hosszú gyakorlat tanította erre. Az év hosszú. Egyik-masik okból sokan kimaradnak. És ilyenkor — oda a drága priváta pénz. Üdvösebb is azt mindjárt elõre fizettetni. Ha mennek, menjenek, marad a — pénz. S ez a fõ! Életbõleseségi elv! . . .

„24. Még varróné és napszámos gyermekeket is kényszerít privátára.“

Rózsa Sándor már sokkal gavalék-

V.

De nem, neki nem kellett elbukni! Visszalépett ugyan a fényes és költéséges életmódtól. . . de istenem, annak, a ki gróf, ezer módja van, hogy lábra álljon. . .

A fényoszlop mindig elõtte jár. . . Brenner bankár például tiz kézzel is oldozgatta volna pénzes zsákjait, csak hogy a gróf úr minél mélyebben vágkálhasson bennök, de mivel hogy csak két keze volt ezeket ajánlotta fel neki egyetlen leányát és Wertheimszeker nyeit. Neki olyan vó kellett, a ki gróf.

És a fényoszlop azonkívül bevezérte õt a magas hivatalok kényelmes zsõlyeszékébe, hová hiába vágyódnak a munka, a szorgalom harczosa. . . ezeket a zsõlyeszékeket nem lehet érdemekkel megostromolni. . . . ezekhez születni kell. . . .

VI.

És a gróf úr úgy, a mint született úgy is halt meg: fényben és gazdagságban. Temetésén jelen volt az ország színe-java és koporsója elõtt bársony vánkoston vitték temérdek érdemjeleit.

Hatalmas gránitoszlop jelöli sírját, pedig ha élettörténetét akarná valaki sírja fölé jegyezni, elég volna egy kis fakereszt ez egyetlen szóval: „Fuit.“

rabb legény volt. A gazdagtól elvette, a szegénynek odaadta. Segített sok nyomorulton. Varju ur, úgy látszik, e híres férfiú biográfiáját nem olvasta. Kár! Mert sokat tanulhatott volna tõle! . . . Földhöz ragadt, szegény napszámosok, kiknek betevõ falatjuk is alig van 50—60 krnyi napszámból — hogy csak odahaza békesség legyen az aklató fiútól — egy-egy frt priváta fizetésre vannak kényszerítve. . . Aljas dolog. Minden szemérembõl hivatkozott, elzúllott, elaljasodott egyének tehetnek csak ilyet! Hiszszük, az a felsõ hatalom nem soká késik. Útoléri büntetõ keze. De csak érje is! . . .

„25. Két (2) tanulótól rajzprivátára erõvel elvette a pénzt, melyet tandíjra kaptak.“

Na, erre már mi sem tudunk kárenciát mondani! A józan ész legmasosabb és legmerészebb fantáziáját is messze túlhaladja. Bizony Varju tanár ur, ehhez már — pofa kell! . . .

„26. Egy tanulót iskola-napon N.-Kikindára küldött a rajzpriváta díjért.“

Mind olyan dolgok, a mikért elcsapást érdemel. Ennyi könyelmûség — és lelkiismeretlenséggel nem méltó a tanítói névre. . . Halljuk, hogy menni készül valami fögymnásiumhoz (?) nagy protekció folytán. Nagyon sokan fogják sajnálni, hogy — hamarabb nem ment. Lapunk útján a jeles tanferfiút mi is melegen ajánljuk, egyelõre a — tanfelügyelõ figyelmébe. A mire nagyon is rászolgált. . . .

„27. A mit vásárolt, eddig még semmit arra nem fizetett.“

Az efféle csunya dolgok egy cseppet sem emelik a tanári tekintélyt. Úgy látszik úri személye ad rá legkevesebbet, különben nem botránykozhatná a jobb érzésûeket szemérmetlen tetteinek hosszú — égbekiáltó sokadalmával!

„28. Egyik kartársát írásbelileg feljelentette, mivel vasárnaponként szavaló gyakorlatokat tart, hogy a kétharmad részben idegen ajkú tanulók a magybirodalom hazafias költeményeit megismerjék, szavalják.“

Érthetetlen eljárás. Nagyon furesa színben tünteteti fel Varju tanár hazafias lelkületét. Ilyesmiket egy hazafias tanár nem tesz. . . Miért nem megy az ilyen ember önként? Miért várja a menesztést, a — kidobást? Hisz százszor rászolgált! Menjen! Hagyja el e tövises pályát, ha nem tudja becsülettel szolgálni; próbáljon a mûvészin, hátha ott még teremnek számára — virágot! Rajta, Munkácsy öröke — várja! . . .

„29. Ipariskola, rólád nem is szólunk!“

Akkor mi se szólunk. Szerkesztõi gyomrunk hat hétre úgy is tönkre van silányítva. Annyira megfektették gyomrunkat Varju tanár mûvészi karcolatai. Hadd rontsa most már másokét is! . . .

„Zsombolya, 1900. febr.

N. N.

N. N.“

Ezek után kevés mondani valónk van. Megtettük kötelességünket. Most másokon a sor. Az eredményt figyelemmel fogjuk kísérni. Ha nem lenne kielégítõ, ismerve tussolási rendszerünk

hatalmas virágzását — a kezeink között levő nyilatkozatokat a kultusz miniszter úr Ó kegyelmességének bocsátjuk rendelkezésére . . . közelg a bájos kikelet. Hoz balzsamos levegőt. Vigaszt, reményt, örömet a szívekbe. Hozzon is minél előbb. Epedve várjuk s szomjuhozunk téged — Igazság! . . .

A zombolyai sensatio.

(Koreck Ernő adótárnok öngyilkossága és szikkasztása.)

A csendes Zombolya nyugalmát egy sensatio zavarta fel.

Lapunk legutóbbi száma megemlékezett **Koreck** Ernő zombolyai adótárnok március 5-én történt hirtelen elhunytáról és arról a nagy részvétéről, melylyel a közszierteletnek és közszeretnek örvendő férfit temetésén Zombolya és környékének közönsége adózott. Senki sem volt még akkor sejtelve arról, hogy a különben életerős, egészséges ember önkézzel vetett volna véget életének s a földi igazságszolgáltatástól való félelem kergette a halálba.

De alig ment végbe a temetés, aggasztó jelenségek merültek fel. A zombolyai adóhivatal nem végezhetette hivatalos teendőit, mert a vas-szekrények kulcsainak az adótárnok őrzetében lévő párijait a legszorgosabb kutatás dacára sem találták meg. Az elhunyt özvegye nem tudta azokat eladni, s felvilágosítást sem adhatott holttestéről. Az adóhivatal nyomban távirati jelentést küldött a n. becskerekai pénzügyigazgatóságához, kérvén hogy a vasszekrények kinyitása iránt haladéktalan intézkedés téteték. Ez meg is történt. A központi államépítészeti hivatal Budapestről azonnal Zombolyára küldött egy mulakatost, ki a pénzügyigazgatóság által kiküldött dr. **Nagy Árpád** pénzügyi titkár, **Turi** főszámtanácsos és két számvevő közeg jelenlétében, a generalis kulcsok eltávolításával kinyitotta a főpénztárt magában foglaló vasszekrényt.

A mitől a hivatalos közegek ösztönserővel remegtek, valósággra fordult. A pénzkészlet megolvasása után constátaltatott, hogy körülbelül 64 ezer korona hiányzik.

Az eset a zombolyai kir. járásbírósnak azonnal feljelentetett és **Török János** kir. aljárásbíró, táviratilag értesítvén a nagykikindai kir. ügyészséget, nagy erélylyel indította meg a nyomozást a sensatiós fordulatot vett ügyben, mely Zombolyán érthető feltűnést és megdöbbenést keltett. Míg a pénzügyigazgatóság hivatalos küldöttei a pénztár és könyvek tüzetes megvizsgálásával foglalkoztak, — addig **Török** aljárásbíró **Koreck** lakásán tüzetes házkutatást tartott, s **Schwarz Kálmán** adóhivatali ellenőrt letartóztatta.

A házkutatás meglepő eredményre vezetett. **A lakáson nagy mennyiségű hivatalos iratot találtak. Nadrágja zsebében, melyet a pénztáros halála napján viselt, egy papírcsomagban mérég volt.** A kulcsoknak és pénznek azonban nem akadtak nyomára.

A kulcsok eltűnése, a megtalált mérég kétségtelenné teszi, hogy **Koreck** öngyilkosságot követett el és az adóhivatal pénzt ő szikkasztotta el. **A nyomozás kiderítette, hogy Koreck és felesége a halált megelőző napon, vagyis március 4-én vasárnap Nagy-Kikindán voltak keresztelődben.**

A **Schwarz Kálmán** ellen vezetett nyomozás azonban semmiféle terhelő adatot nem deríthetett ki. A pénzügyigazgatóság közveleménye szerint sem állapítható meg semmi olyan, mi azt mutatná, hogy a szikkasztásban csak legkisebb része is volna.

A nyomozó bíró még az nap szabadlára is helyezte.

A nyomozás befejezése után **Török** aljárás bíró az iratokat, a tárnok lakásán talált hivatalos iratokkal és méréggel együtt, azonnal beküldötte a nagy kikindai ügyészséghez. **Szontagh Hugó** nagykikindai vizsgáló bíró tegnap, vagyis szombaton kezdte meg az ügy rendszeres vizsgálatát, mely előre láthatólag nagy sensatiókat fog felfedni.

A pénzügyi szakközegnek most már definitive megállapították a valóságos hiányt. Pénztári készletnek lenni kellett volna 74.106 k. 85 fill. nek találtatott azonban csak 17.506 k. 85 f. és így a hiány, az elsikkasztott összeg 56 600 k.

A vizsgálat egyik legfőbb feladatát az fogja képezni, hogy régebbi időre visszavezethető kisebb nagyobb szikkasztások láncolatáról van-e szó, vagy ahányzó pénz egyszerre vétetett el a pénztárból. A pénzügyi szakközeg megállapították, hogy könyvek hamisításáról, hamis tételeknek bevezetéséről, egy szóval arról, könyvezetési manipulációról szó sincs és így nagyon valószínű az a feltevés, hogy a hiányzó pénz egy vagy két ízben, röviddel a halál előtt vitetett el a pénztárból.

Koreck Ernőt mindenki becsületes embernek tartotta. Hosszu hivatali pályáján feddhetlen tisztviselőnek tanúsította magát, ki felettes hatóságainak bizalmát és becsülését teljesen kiérdemelte. Háza vendégszeretetről volt ismeretes, de bár magán vagyonnal nem rendelkezett, senki sem gondolt arra, hogy tulzásba viszi a költségeket és tiltott uton jut a vendégszeretethez szűk séges pénzhez.

Családi élete azonban nem nélkülözötte a pikantériát, mely talán nyitjául szolgál a szikkasztási esetnek és oda helyezi ezt is azok közzé a modern drámák közé, melyek lélektani alapját *a bűnös szerelem képezi.*

A 63 éves ember harmadszor nősült. Özvegye, a harmadik asszony, unoka huga volt második feleségének. A kis unokahug gyermek korában került a **Koreck** házához s mint fogadott leány cseperedett ott fel virágzó hajdonnán. A zombolyaiak most kezdenek visszaemlékezni arra, hogy a **Koreck** családi békéjét, erősen megzavarta a fogadott leány, ki nagyon is alapos okot szolgáltatott unoka nénjének a feltékenységre. Anyira ment ez a dolog, hogy a leánynak a háztól távoznia kellett volna, midőn a **Koreck** felesége az unoka néni, egyszerre csak váratlanul meghalt. Ez úgy három-négy év előtt történt és nem egészen három éve annak, hogy a szép és akkor még alig 17 éves fogadott leány a **Koreck** harmadik felesége lett.

A korán özvegygyé lett fiatal asszony a dolgok jelenlegi állásában a önnügy legérdekesebb személye és minden arra mutat, hogy a nyomozás és vizsgálat számai ő körülötte fonódnak.

HIREK.

Olvasóinkhoz.

Osztatlan tetszéssel és elismeréssel találkozott lapunk azon újítása és kezdeményezése, hogy tárczarovatunk novelláit, ezenül a legnevesebb és legkiválóbb fővárosi írókkal Iratjuk. Oly tárcái ezek Sippluszna, Mikszáthnak Papp Dánielnek. Benedeknek sat. *a melyek eddig sehol meg nem jelentek, s első közlői mi vagyunk.* Szivesen hoztuk meg azonban e tetemes anyagi áldozatot is lapunk érdekében, mert az a ezél lebeg szemünk előtt, hogy egy, a maga nemében tökéletes; tehát: *aktuális, jól értesült, változatos és érdekes* tartalma lapot adjunk a közönség kezébe.

Ezt a ezélt kívánjuk szolgálani azzal is, hogy jelen számunkban megkezdjük **Rangalé Risos Sándor** érdekesítő regényének közlését, melynek e fordító a mű főhőse után **Serlendis** címet adta. **Rangabé** igazi disze az újabb görög irodalomnak, s művei minden eu rópai nyelvre le vannak fordítva. A regényt lapunk egyik munkatársa fordította le számunkra, a mely később könyvvalakban is meg fog jelenni egyik fővárosi kiváló regénytarban.

Március 15.

Ötvenkét éve már, hogy a szabadság lángszavú dalosának ajkairól elhangzott a nagy eskü. hogy: „rabok tovább nem leszünk!“ Ez a hang még ma is fülünkbe esendül, ha a tavasz első lehe lelkünkbe csap. Nemesak a *mult* örök emléke e nap: a jobb jövőt áhító keblünk beleolvasztja a maga izzó sóvárgását s jól esik egyszer egy évben szabadon a sivár jelen nyugós bilincseitől menten a hit és a remény melengető érzetével elrebegnünk, hogy: rabok tovább nem leszünk! Ez az örök emberi érzés adja meg március 15-ének jelentőségét, ezért nem lankad, ezért nem alszik el lelkünkben e nagy nap emléke soha; sőt az évekkel, évtizedekkel egyre nő, firól fira száll, mint egy közös eszme.

A szabadság hajnalának felviradtát városunk is méltó fényvel és lelkesedéssel szándékozik megünnepelni. A polgárság akaszinóval fogott kezett, hogy egyesült erővel annál nagyobb fényvel és méltósággal áldozhasson a nagy nap emlékének, s a hazaszeretet tiszta lángja annál magasabban csapkodjon az égre a honszeretet áldozati oltarán.

Kérjük is városunk társadalmának minden rétegét, hogy egy szívvel és lélekkel mind egy labig vegyen részt az ünneplésben!

Fősorozás. Az ideai fősorozás a városnál igen kedvező volt, a mennyiben a felhívott 379 hadköteles közül 131 találtatott alkalmasnak. Távol volt törvényesen 48, törvénytelenül 6 hadköteles. Mint érdekes momentumot felemlítjük, hogy a mikor a besorozottak feleskötésére került a sor, a legénységet a feleskötés előtt felhívták, hogy oly módon álljanak

fel, hogy a magyarok külön, a szerbek külön és a németek is külön álljanak, hogy mindenki a maga anyanyelvén mondassa el az esküt. Ekkor elől egy német születésű és elkiáltja magát, hogy: mi mindannyian magyarok vagyunk, magyarul eszükünk! — És a németek magyarul nyelven mondták el a katonai esküt. A derék fiúk bizonyára megőrzik e hazafias érzésüket továbbra is és becsületet szereznek majdan a hazának, melynek nyelvét így megszerették és melynek nemcsak érzelemben, hanem nyelvben is fiáinak vallják magukat.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kern Béla okleveles tanítót a tolvádai állami elemi népis-kolához rendes tanítónak kinevezte.

Tűz. Péntekről szombatra virradó éjjel a második negyedben lakó Francuszky Milivoj viskója eddig ismeretlen okból kigyuladt és teljesen elhamvadt. A viskóban nem lakott senki. A kár alig több a semminél.

Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi kir. miniszter a pénzügy és földmívelésügyi miniszterek hozzájárulásával az 1899. évi XLIX. t. cikkben meghatározott állami kedvezményeket a Taisoir du Gros Lec valle rangnei (Franciaország) lakos által bérbe vett pancsovai állami selyem gombolyító gyár részére a bérlet tartamára vagyis 1900. évi január hó 1-től 1909. év december hó 31-éig engedélyezte.

Egy kis aranyziv és selyemruha. Szandics Ársza korcsmáros feljelentést tett a rendőrségnél, hogy Wintergerst Erzsébet fiatal cselédeány lakásáról egy drága selyemruhát ellopott. Wintergerst a napokban beállított korcsmájába s panaszkodott, hogy éhes. Mire ő egy zsemlyét adott neki, azután, mert a leány szégyelte magát a vendégek előtt, saját szobájába vezette. Mig Szandics a vendégeivel volt elfoglalva az alatt az kijött a szobából és egy kis aranyzivet kínált zalogba a mire ő pár fillért adott is. Azután a leány eltávozott. Szandics nemsokára a szobába ment, ahol észrevette, hogy a székre helyezett selyemruha hiányzik. A leány úgy vihette el a ruhát, hogy azt ruhája alá felvette. A leány a ruhával megszökött és most a rendőrség keresteti.

Malomkerekei közt. Horvát-Csenéről jelentik f. hó 5-dikéről. Hux Ferenc négy éves János nevű fiacskáját Joszt Miklós szárazalmá összerörte. A kis fiucska játékközben kíváncsiságból oda férközött a nagy malomkerék orsójához, a mely ruhájánál fogva elkapta. Mire észrevették a szerencsétlenséget, a kis teremtetést a malom kereke alaktalan hús tömeggé zuzta össze. A vizgálatot az ügyben megindították.

Takonykóros lovak. Trifunác Áva istállójában egy nagyfoku takonykórban és egy takonykór gyanus lovat talált Kádár hatosági állatorvos. Nem rég jeleztük lapunk egyik számában, hogy a hatóság elrendelte az általános lóvizsgálatot és felhívtuk a lótulajdonosok figyelmét annak idején arra, hogy saját jól felfogott érdekükben valamennyi lovaikat vezessék elő. A vizsgálat meg is tartatott és a város loállományát az állatorvos egészségesnek találta. És most egyszerre kitűnik, hogy a lovakra nézve legveszélyesebb betegségek egyikében a takonykórban két lovat is talált a vizsgálat után néhány hétre az állatorvos. Trifunác Áva a vizsgálat alkalmával nem vezette elő a lovaikat, azokat rejtegette és így csak utolagosan jött

reá az állatorvos, hogy ez emberlelki ismeretlensége folytán mily végzetes baj fenyegeti a város loállományát. A baj eltitkolásában segítségére volt Trifunácnak valami Halbher nevű kuruzsló. Ajánljuk az illetékes hatóság figyelmébe az embert, tiltsa el a kuruzslástól és szigorúan büntesse meg. Hogy közigazgatásilag mily horderővel bír egy ily város, mint Nagy-Kikinda loállományának megfertőztetése elképzelhető.

Tolvaj inas. Kis-Zomberról jelentik lapunknak, hogy Rónay Mihály földbirtokos az inasa meglopta. A minap észrevették, hogy ezüst evőeszközök és egyéb ezüst tárgyak hiányzanak. A gyanu mindjárt Tóth András fiatal urasági inasra esett, aki rendszerint az asztalnál felszolgált. Az inas töredelmesen beismerte a lopást és hogy a lopott tárgyakat Temesvárott lakó édes anyjának adta át.

Torontárvármegye törvényhatósági bizottsága a folyó év és hó 19-ik napján délelőtt 10 órákor a megyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, a melyre vonatkozó állandó választmányi ülések folyó év és hó 17-én és a következő napjain délután 4 órákor tartatnak meg.

Halálozások. Szilágyi István iparos hosszas betegség után nkikindán meghalt. A köztiszteletben állott polgár temetése f. hó 7-én ment végbe nagy számu szegedi rokonság részvéte mellett. Az elhunytban Hrabák Károly kir. törvényszéki tisztviselő apósát gyászolja. — A szülők és gyermekek réme, az a csunya betegség, a diphteritis ismét egy kis életet pusztított el szerető szüleinek nagy fájdalmára. A gyászoló szülők elhunyt drága kis fiúk elhalálzásáról a következő gyászjelentést adták ki!

Dr. Bodócsi Antal ügyvéd és neje szül. Strosz Eszter ugy saját, valamint kis fiuk Pistika és számos rokonaik nevében fájdalomtól megtört szívvvel jelentik felejthetlen drága gyermeküknek és testvérének a kis Palikának f. é. márczius hó 7-én reggeli 8 órákor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványait folyó hó 8-án délután 4 órákor hejyezték örök nyugalomra.

V. H. O. Sz. A Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége ez évben Pécsen tartja meg évi vándor közgyűlését. A pécsi hirlapirók, élükön Lenkei Lajos szerkesztővel és a város hatósága és társadalma sok szeretettel készülnek a hirlapirók szövetség szives látására. Igazgatósági ülést a szövetség április 16-án (husvét hétfőjén) d. e. 10 órákor tartja meg, közgyűlését pedig ugyanaz nap délelőtt 11 órákor, a városháza közgyűlési termében. A közgyűlés napirendje a következő:

1. A felügyelő-bizottság által megvizsgált 1899 évi zárszámadások előterjesztése.
2. Az igazgatóság előterjesztései.
3. Az 1900. évi költségvetés megállapítása.
4. Az elnök, két alelnök, az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok megválasztása.
5. Indítványok.
6. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása.

Egészen a pécsi kirándulás programját következőkben állapította meg a Vidéki Hirlapirók Országos Szövetségének pécsi helyi választmánya:

1. Érkezés április 15-én (vasárnap) este.
2. Ugyanakkor ismerkedési estély

a Nemzeti Kaszinóban, mely alkalommal a Szövetség tagjai a Kaszinó vendégei lesznek.

3. Április 16-án reggel 8 órákor a vártemplom, majd a Zolnai majolika-gyár megtekintése.

4. 10 órákor igazgatói ülés a városháza közgyűlési termében.

5. 11. órákor közgyűlés ugyanott.

6. Déli 12 órákor a Littke pezsgő-gyár megtekintése.

7. Déli 1 órákor Pécs sz. kir. város bankettje.

8. Bankett után kirándulás kocsikon a Tettyére é: Abbáziába (pécsi kiránduló hely.)

8. Éjjel elutazás.

Eltűnt kutya bárczak. A rendőrség helyiségében most keresett cikket képez a kutya bárcza. Most fizetik a kutya adót, és minden kutya kap egy számozott plébábárczát annak jeléül, hogy az adót helyette a gazdája lefizette. — Két drb. a 36405 és 36406. számu bárcza a rendőrség hivatali szobájából eltűnt, hogy ki vitte el, azt majd ki kell deríteni, ha sikerül.

Felhívás! Vörösmarty Mihály születésének 100 éves évfordulójára (1900. decz. 1.) a székesfehérvári Vörösmarty-Kör a magyar költők királyának leveleit akarja összegyűjteni és kiadni. Mint-hogy a nagy embereket egészen közel szemünk elé állítja azoknak baráti bizalomból eredő levelezése, azért Vörösmarty leveleinek gyűjteménye is iró-dalmilag értékes és érdekes forrásmunka lesz.

A szakember tudja, hogy mily nehéz dolog az országban elszórt, legtöbbször kegyelettel örzött ilyen műveleknek összegyűjtése. A Vörösmarty-Kör választmánya épen ezért tisztelettel kéri, hogy nehéz munkájában a kegyeletes kezek, továbbá a szakkértségek, valamint a könyvtárak igazgatóságai a hazafias ügy iránt való lelkes buzgalomból vállvetve segítségére lenni sziveskedjenek.

Minden, még a legkisebb (eredeti vagy másolt) levélkét is, vagy arra vonatkozó utasítást köszönettel fogad a választmány s kéri, hogy a küldemények a Vörösmarty-Kör titkárához, Czapary László főgymn. tanárhoz, küldeszenek. Székes-Fehérvárott, 1900. febr. 28. Hazafias tisztelettel a székesfehérvári Vörösmarty-Kör választmánya.

Délmagyarországi földmívelők egyesülete. A délvideki vármegyéknek ez a hatalmas parasztegyesülete, mely Szegeden tart fenn egy konviktust, 7-én tartotta rendes évi közgyűlését. Wittmann János orsz. képviselő megnyitójában rámutatott azokra a veszedelmekre, melyek a magyar gazdaosztályt a termelés minden emelése, a jobbák minden erőfeszítése mellett is fenyegetik, az adó rendkívül súlyos és főleg a gazdákat nyomja, ellenben s kapitálisták százezreket és milliokat raknak zsebre, az állam terheiből azonban alig járul valami rájuk. A földbirtok értéke 61.93 százalékáig van megterhelve. A kormány ezidő szerint jóindulatu, de a gazdákon csak az ösztartás segíthet. Ezután Blaskovich indítványára Darányi földmívelési minisztert tanúsított jóakarataért és hazafias politikájáért, sургőnyileg üdvözölték. A titkári jelentés buzgó és ered-

ményes működésről számol be. Az egyesületnek 120 fője van 9500 taggal. A múlt évben kiosztott 66 vaggón buza-
vetőmagot, 12000 nemesített venyigét,
sok ezer cserjét és gyümölcsfát. Vásá-
rolt 112 darab szarvasmarhát 6000fo-
rintért. Tartottak 236 gazdasági elő-
adást, melyeken a hallgatók száma 17,461
volt. A szegedi konviktusba a múlt év-
ben 150 fiút vettek föl. Az egyesület
bevétele 16,126 forint volt. az ez évi
előirányzat 32,635 korona. Mindezek
mutatják az egyesület elágazó tevékeny-
ségét, fokozódó munkásságát és köve-
tendő példát adnak más vidékek gazdá-
inak is arra nézve, hogy érdekeiket ki-
tartással és vállvetett munkával miként
mozdítják elő.

A csendőrség köréből. Mántó Jó-
zsef csendőrhadnagy-nagykikindai sza-
kaszparancsnokot a honvédelmi minisz-
ter Rozsnyóra helyezte át. Helyébe
Dombi Sándor hadnagyot vezényelték
Nagy Károlyból, a ki már át is vette a
nagykikindai szakaszparancsnokságot.

A nagykikindai temetkezési egyesület 30
éves fennállása alkalmából 1900. évi febr-
ruár hó 24-én a „Nemzeti Szálloda“ he-
lyiségeiben zártkörű bált rendezett, mely-
nek tiszta jövedelme az egyesület szegény-
sorsu keresetképtelen tagjainak segélye-
zésére fordították s melyen a következő
felülfizetések folytak be:

4 kor. N. N., Kimich Antal. 3 kor.
Vinczehidly Izsó, Betegsegélyző egyesület.
2 kor. Vlachovits alkaptány, Bogdán
Márkó, Közgazdasági bank, Angner János.
1 kor. Blau Lipót, Rankov N., Breider
Henrich, Indrikovits testvérek, Penz Mik-
lós, Hollinger Jakab, Mihajliesin M.,
Wagnerné, Felner János, Schuld Péter,
Brajjer Béla, Laschó József, Radák János,
Wotitzky N., Steinitz N., Nagy János,
Wotitzky Rezső, Lotity Milivoj, Krausz
M., Meszinger S., Milenkovits, Botyán Mik-
lós, Lemlein József, Laschó Gyula, Sche-
vity Luka, Szredojev Koszta, Kolarovity
Szmiya, Spolárich Zsigmond, Rajkov
Arkádia, Németh Mihály, Popovits Péter,
Rác Ferencz, Koity Szergia, Schvarz
Simon testvérek. 80 fill. Stolez Adolf.
60 fill. N. N., Nikolity Iván, Dominik
Mihály. 50 fill. Wetzl Ferencz. 40 fill.
Skabla István. 30 fill. Putity György.
20 fill. N. N., Klefesz Antal.

A nemes szívű adakozóknak az egye-
sület köszönetét nyilváníttja.

Az öt-koronások kibocsátása. Az
öt-koronások alkalmasint még márczius
hó folyamán fognak forgalomba kerülni
Az erre vonatkozó rendelet, amely egy
uttal azok pontos leírását tartalmazza,
már készen van. Ez ötkoronásokból
senki sem köteles 250 koronánál, vagyis
50 darabnál többet fizetésül elfogadni.

(A torna, a mértani rajz és a szépírás.)

A kultuszminiszter rendeletet bocsátott ki
az iskolák számára a testgyakorlás, a mértani
rajz és a szépírás alól való fölmen-
tési dolgában. A rendelet szerint a tanítás-
nak e három tárgya alól fölmentik mind-
azokat a tanulókat, a kiknek a következő
testi hibájuk van: sántaság, bénaság, pu-
posság vagy a kiknek csak félszemük van
A fölmentést a középiskolai igazgató ma-
ga adhatja meg szóbeli kérelemre s min-
den orvosi bizonyítvány nélkül. Múlt testi
bajoknál és betegségeknel egy félévnel
kisebb időre szintén az igazgató adja meg
a fölmentést, de csak orvosi bizonyítvány
alappján, melyben ki kell tüntetni a beteg-
ség nemét s azt is, hogy a fölmentés
szükséges-e és mennyi időre.

Felebaráti kötelességünknek teszünk
eleget, midőn felhívjuk t. olvasóink fi-
gyelmét Pserhofer J. gyógyszerárának
hirdetésére.

REGENY.

Serlendis

I.

A kykladi szigetek között, a me-
lyek üde virágágyakhoz hasonlóan emel-
kednek ki a tengerből, fekszik Syra
szigete, a mely manapság az egész szí-
getesoportban a legjelentékenyebb. Nem
valami megkapó szépségű ez a sziklás,
szakgatott partú sziget, sőt virágzó test-
véreivel, Parossal vagy Nazossal szem-
ben csaknem úgy tűnik föl, mint egy
öreg, ráncosképű asszony alakja ifjúi
üdeséget sugárzó szépségek körében.

Jelentőségét, s mai jóhírnevét nagy
és biztos kikötőjének köszöni Syra,
melynek összes nevezetessége az ókor-
ban abból állott, hogy ott született
Pherekides, a híres görög philosophus.

Ma már az új Görögország keres-
kedelmének egyik csomópontja, s Py-
raus mellett Syra a főállomása azoknak
a hajóknak, a melyek a görög tengert
át meg át szelidelik. Ott rendezik talál-
kozóikat a görög kereskedelem nagy
vállalatainak vezér férfiai; a finom
khiói, a sima smyrnai, valamint a ra-
vasz moreai megjelennek Syrában, azzal
a szándékkal, hogy üzleteket kössenek,
nyereséghez jussanak.

Ily viszonyok között magától érte-
tődik, hogy a sziget közjegyzői számá-
ra a tevékenység tág mezeje nyílik, de
az 1855-dik esztendőben, a mikor el-
beszélésünk kezdődik, egyik sem volt
annyira keresett és munkával elhalmo-
zott, mit Serlendis közjegyző.

Hivatalos helyisége folyvást tömve
volt kliensekkel, s három segédjével
alig győzte a munkát.

Serlendis már előrehaladott korú
férfi volt; meggörbült termete, kopasz
homloka, ráncos arca, ravasz moso-
lya, mely folyton ajkai körül játszado-
zott, valamint merev tekintetű, hűnyor-
gó szeme, a melyet zöld szemüveg tak-
art, egy élesszemű physiognómot bi-
zonyára gondolkodóba ejtették volna,
azonban polgártársai általában derék,
becsületes embernek tartották, a kinek
jellemé ellen alig tehető egyéb kifogás,
mint legföllebb, hogy kelleténél erősebb
benne a takarékoságra való hajlam.

Julius havának egyik késő dél-
utánján az érdemes közjegyző egy ro-
zoga széken épen íróasztala előtt ült. A
nélkül, hogy klienseivel törődnek, a kik
hallgatva várakoztak míg a sor rájuk
kerül, nyugodtan írt tovább, — midőn
egy fiatal ember lépett be és tétovázó
léptekkel közeledett az igazság öreg
szolgája felé.

A közjegyző könnyedén fölfelé emel-
te szemüvegét s lopva egy futótekin-
tetet vetett az új jövevényre. Aztán hom-
lokára tolta a szemüveget, füle mellé
dugta a tollat s így szólt:

„Ah Ön az Melirytos úr! Isten
hoztal! Miben lehetek az én jövevőnek
Metazas urnak szolgálatjára?“

„Metazas úr még mindig gyöngél-
kedik,“ válaszolta a fiatal ember, — s
nem is az ő megbízásából vagyok
itt, hanem egy, az én személyemet il-
lető szolgálatra akartam fölkerülni Ser-
lendis urat.“

A szolgálat szónál az öreg gépiesen
lecsúsztatá homlokáról szemüvegét, ne-
hogy szemei elárulhassák, a mit nyelve
ovatosan el akar hallgatni.

„Jó, jó“, — mondá. „Önnek csak
parancsolnia kell.“

„A napokban talán tízezer drach-
mára lesz szükségem, s szeretném tudni,
megszerezhetné-e Ön azt számomra“,
— szólt a fiatal ember.

A közjegyző a szokott ravasz mód-
ján el kezdett kalkan nevetni. „Ha, ha!
Tízezer drachmát nem olyan könnyű
Syrában az utczán találni“, — mondá
aztán. „Rossz idők járnak, a kereske-
delem lanyha, az árúknak nincs keletük,
és a kasszák üresek.“

„Mindezt jól tudom, kedves bará-
tom, s épen azért jöttem előbb, hogy
Önt terheljem vele. — A kölcsönre ne-
kem csak egy pár nap mulva lesz
szükségem, ha ugyan lesz egyáltalán
véve. Azonkívül az Ön megnyugtatására
mondhatom, hogy a mi a kamatot s
egyéb költséget illeti, azokra én nem
helyezek nagy sulyt.“

„Helyes, helyes! De a mint az
imént szerencsém volt Önnek mondani,
barátom, végtelenül rossz idők járnak.
S a kinek kész pénze van, megtartja a
maga számára, vagy ha kölcsön adja,
elegendő biztosítékot kíván,

„Kézírásom adom“, mondá Meliry-
tos büszke önértéssel.

„Kézírását! Ezer mennykő! Ked-
ves Melirytos úr, ha én rólam volna
szó, Kroesus minden kincsét fontolgtatás
nélkül a rendelkezésére bocsájtánám;
de ezek az átkozott uzsorások — Isten
legyen nekik irgalmas (isten büntesse
meg őket) — egy egyszerű aláírással
nem elégszenek meg.“

„Nem volna elég egy fizetésemre
szólvó váltó?“

„Aligha. Az efféle emberek igen
ovatosak. „Ma“ — szokták mondani —
„meg van a vagyon, holnap hült helye;
és ha a kamatok biztosítva vannak is,
ki kezeskedik a tőkédért?“

„Arra lesz az Istennek gondja, ked-
ves Serlendis úr“, — válaszolt nevetve
Melirytos; majd találunk rá módot,
hogy a tőkét is lefizessük.“

„Adja Isten!“ — mondá vállát
vonva a közjegyző. „De nézze csak
tisztelt barátom, az Isten nem köteles
arra, hogy a váltót az esedékesség nap-
jára beváltsa. Hígyje el nekem, kedves
barátom, a ki kölcsönre épít, rosszul
épít. A kölcsön olyan kő, a melyet az
ember a nyakába köt és a mely végre
is a mélybe rántja. Verje ki a fejéből,
hogy adósságot csináljon, mert köl-
csönlábbon nehéz a járás.“

„Hallja, közjegyző úr“, mondá
Melirytos olyan ember hangján, a kinek
nagyobb szüksége van pénzre, mint jó
tanácsra, — „ha Ön nekem a tízezer
drachmát megszerzi, s a kölcsönadó a
fizetésemre szóló váltóval nem akar
megelégedni, mondja Ön neki, hogy
biztosítékul ingatlan vagyont is fölajánl-
hatok.“

„Talán az ön parosi házá? Saj-
nálom; de arra ötezer drachmát is
aligha fog Önnek valaki kölcsönözni.“

„Ha az nem elég, úgy felajánlhat
Ön itt a szigeten akármennyi fekvő bir-
tokot, s az bizonyára tizszeresét is meg-“

éri annak az összegnek, a mely nekem kell.

A közjegyző Meliryos felé fordult, mintha kételkednék annak józan eszé- ben, kutatva mérte végig tekintetével tetőtől talpig. A fiatal ember hozzá kö- zeledve halkán mondá:

„Serlendis úr, szabad Önnel négy- szem közt pár szót váltanom?”

Nevetve és egy olyan kézmozdu- lattal, mely érthetőbben szólt, mint sza- vai, fordult a közjegyző a jelenlevőkhöz:

„Kérem az urakat — holnap fog- juk megbeszélni az Önök dolgait, tehát — a viszontlátásra uraim!”

A klientek visszahúzódtak és a közjegyző egyedül maradt Meliryossal.

„Nos, házaink palotáink vannak tehát,” — mondá Serlendis, átható pillantást vetve az ifjura; —, milliomo- sok vagyunk, és Ön nem mondja nekem kedves barátom, hogyan történt ez a csoda, s mind ennek dacára miért van Önnek szüksége egy ily tekintélyes kölcsönösszeg föl vételére?”

„Kedves Serlendis úr,” — vála- szolá Meliryos, „egy közjegyző titok- tartós, jól tudom én azt, s épen azért elmondhatom Ön előtt, a miről egyelő- re másnak mit se szükséges tudni Min- denek előtt engedje meg, hogy megma- gyarázzam, miért van nekem most pénz re szükségem, Valószínűleg már a leg- közelebbi napokban fel fogják Önt ke- resni, hogy egy ünnepélyes aktusnál megjelenjen, a mely értéktővé teszi Ön előtt is, hogy ez alkalomra némi kész- pénz legyen a kezében.”

(folyt. következik.)

A Fiumei csokoládégyár nagyban, hozzájárult a hazai ipar fejlesztéséhez. E hírneves gyár által készített csokolá- dé és cacao napról napra jobban ter- jed az egész országban és kitűnő ízénél, feltétlen tisztaságánál fogva felülmulja az összes más gyártmányokat. Alig érthe- tő, hogy hazánkban még annyian akad- nak, kik e kiváló magyar termék helyett más külföldi gyárt-

Egészség és szépség többet ér a gazdagságnál, ezen kincs érhető el a Byrolin (Dr. Graf és Társtól) használa- tával, mert a bőrt tisztítja ruganyossá teszi és az arcot fehériti, ifjítja. Kapható minden gyógyszerárban és drogériá- ban. Vezérképviselő Kovács Miksa, Budapest, VII. Nyár utca 18. A Byro- lint és az abból készült Byrolin-szappant a leghíresebb orvosok, tanárok ajánlják mint felülmulhatatlan bőrápoló és szépítő szert. Prospektus és elismeréseket in- gyen és bérmentve.

A babkávész használatanál mindig aján- latos egy jobb fajt választani, a melynek zamata erősebb, és ezáltal használatban seru drágább és mégis sokkal jobb ízű. Az árkülömbözés, egy csekélyebb és finomabb fajt közt, különben is messze túl behoz- ható, hogy ha a babkávész felerészben Kathreiner malátakávéjával keverjük. Ez az általános kedvelt kávékeverék zamatjá- ban kitűnő és az egészségre is kiválóan előnyös. Kathreiner Kneip maláta-kávéja a forró víz alatt a kávé gyümölcsből ké- szített kivonattal a babkávész illatát nye- ri s ezáltal felülmulhatatlan módon egye- sítí annak megszokott és kedvelt izinge- rért a belföldi maláta készítmény előnyeivel. Kathreiner maláta-kávéját sohasem szabad nyitva árusítani, hanem csak a

Kathreiner csomagokban árusított a való- di s azért mindenütt csak ezt kérjük és fogadjuk el.

Szárazon nemesített gyökeres sző- lövesszők, Rip. Portalis, kaphatók Nagy- Kikindán. Ugyanitt amerikai vad sző- lövesszők és pedig Rip. Portalis és Solonis. Közelebbit a Kiadói-nyomdá- nál. Telefon szám 15.

IRODALOM, SAJTÓ, MŰVÉSZET.

A kereszténység terjedéséről egy nagy tudós kimutatta, hogy az az asszonyoknak köszönhető. Keletről, a legszigorubb tör- vényű nép köréből megindult egy erős erkölcsű vallás, s jött feltartóztatlanul nyugat felé. Ilyen ereje ninesen fegyver- nek, ninesen férfinak. Ilyen ereje csak a nőnek és a szeretetnek van. A klasszikus istenszobrok elporladnak, Hellas már puszt- ta volt, Romában még ragyogott Herkules márványa, de hatalms karja mozdulatlan volt, s erejében nem hitt senki. A Cara- calla thenuáiban fürödtek körülte, a mez- telen, oroszlánbőrös hatalmas isten előtt. Városban, a ligeteken, a mezőkön, a régi istenek csak arra voltak jók, hogy a köl- tők szerelmeikről énekeljenek, s szép, de erkölestelen, finom, de illetlen ünnepeket rendezzenek tisztelőkre, melyeken min- den szabad, minden meg van engedve. És keletről jött a komoly hit, a földöntuli, a nem látható életnek hite; mely fölmagasz- talta a szenvedést, erénynyé emelte a nél- küözést, szenté a kint, s az élet tobzó- dásaival a tulvilági szenvedést, terheivel a tulvilági örömet helyezte ellentétbe. Ép- pen ugy töríánt, mint Madách írja az Em- ber Tragédiájának Sergiolus jelenetében.

Róma fenséges államszervezete meg- dőlt, de helyét egy még nagyobb organiz- mus foglalta el: a pápaság. E nagy vál- tozás kezdeteiről, első belépéséről Rómába ír a „Nagy Képes Világtörténet” 60. fü- zete, mely most hagyta el a sajtót. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marezali Henrik, egyetemi tanár, a róma- iakról szóló kötet szerzője dr. Geréb Jó- zsef. Egy egy kötet ára diszes félbörkötés- ben 8 ft; füzetként is kapható 30 kr- jával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Részv.-társaság Budapest, VIII., Üllői-ut 16) s minden hazai könyvkeres- kedés utján.

Felelős szerkesztő és lapfőnöke:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szeged, Nagy-Kikindán.

Hirdetések.

Bélyegdíj minden iktatásnál 60 fl. Nyilvtár: köz- lemény minden sora 60 fl.

Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egységár arányában számíttatnak.

Hirdetések fölvetetnek: a fővárosi és külföldi nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó- hivatalban.

2473 szám. tk. 1900

Póthirdetmény.

A nkikindai kir. tszk mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nkikindai kerületi első takarékpénztár végrehajtónak Russu Emi- lia és t. végrehajtást szenvedettek ellen 2927 K. s jár. iránti végrehajtási ügyében 17754 899 sz. a. kibocsátott ár. hirdet- ményben a nkikindai 10436 sztkvben A I. 1—6 sor. 16459, 16460 a, 16460 b 1, 16515, 16523 2, 16525 kataszt. hr. sz. a. ingatlan- ból özvegy Russu Nikoleszku Emiliát és Russu Vinczét megillető B. 1 és 5 a. 2/5 rész 37142 K. kikiáltási árban a C. 1—4 a. ter- hek fentartásával 1900. évi márczius hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára kikiáltott árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján Reichrath József ügyvéd zsombolyai lakos végrehajtató érdeében és 400 K. tőke kö- vetelése s jár. kielégítése végett megtar- tatni fog.

N-Kikindán a kir. tszék mint tkvi ható- ságnál 1900 évi február hó 25-én.

Kapustyák,

kir. tszéki bíró.

69, 1—1

906 szám tk. 1900.

Arverési hirdetmény.

A billédi kir. Járásbíróóság mint tkkv. hatóság közhírré teszi, hogy a billédi kir. Járásbíróóság mint hagyatéki bíróságának Hoff- mann János hagyatéki ügyében a nagy-ki- kindai kir. törvénysz. khez tartozó billédi kir. Járásbíróóság területén levő a csenei 775 sztkvben A I. 1254 b. hrzi szám alatt felvett belsőségből Hoffmann Jánost megil- lető fele rész 4000 korona kikiáltási árban valamint a csenei 539 sztkvben felvett 1338 hrzi ingatlanból ugyanazt illető fele részre 200 korona meghatározott kikiáltási árban az árverés elrendelése, annak csene köz- ség házában leendő megtartására határna- pal 1900 évi május hó 2-ik napjának d. e. 10 órája kikiáltatik azzal, hogy akkor a fenti ingatlan a kikiáltási áron alúl is el fog- adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kiki- álltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadék- képesnek nyilvánított értékpapírban a ki- küldött kezehez leenni vagy neki a bánat- pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabílyszerű elismervényt átszolgá- latni.

Billéden, 1900 évi február 15-én.

Kir. tkvi hatóság.

Hauzinger,
kir. albiró.

1190 szám. tk. 1900.

Póthirdetmény.

A billédi kir. bíróság mint telekvi ha- tóság közhírré teszi, miszerint a gottlóbi takarékpénztár és Vioral József végrehaj- tónak Nóthum Mátys bogárosi lakos végrehajtást szenvedő ellen 1700 korona és 490 korona s jár. iránti végrehajtási ügyé- ben a 798/900 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a bogárosi 408 sztkvben Nóthum Mátys bogárosi lakos tulajdonául

felve-
ingat-
gáros
napja
az 18
billé-
hajta
vetel
tatni

ján k

66 1

1863

ság k
rök e
bolya
kis o
2050
ben
tkv
1742
768
K. k
term
e 10
fog a

áltási
képe
leten
elhel
vény

A ki
67,

Árak
Gunn
gyá
Capot
Suspe
Párisi
ges
Irriga
Erede
porus)
Dian
kor
(min

felvett A I. 324-325/a hrszám alatt foglalt ingatlanra 1312 korona kikiáltási árban Bogáros községhez 1900 évi május hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 § a alapján az első billédi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató érdekében és 224 korona tőke követelés s jár. kielégítése végett megtartani fog.

Billéd, 1900 évi február hó 28-ik napján kir. tkvi hatóság.

66 1-1

Hauzinger,
kir. aljbíró.

1863 szám tkvi 1900.

Arverési hirdetemény.

A nkikindai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zsombolyai takarékos és hitelegylet részvénytársaság zombolyai cég végrehajtónak Bucher Balázs kis oroslakos végrehajtást szenvedett elleni 2050 K. tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a területén levő a nkikindai 7602 sz. tjkvben A + 12001-12159/1838. tkvi 17425 b kataszt. szám alatt felvett 1 hold 768 □-öből álló überlandialis birtok 800 K kikiáltási árban ezen kir. tszék árverési termében 1900 évi május hó 10-ik napján d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájt tni és a kikiáltási áron is el fog adatni.

Venni szándékozők tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N.-Kikindán, 1900évi február hó 27 én. A kir. tszék mint tkvi hatóság.

67, 1-1

Kapustyák,
kir. tszéki bíró

Gummi
és
halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízható és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Magánfeladatokat pontosan és diszkrétan eszközöl.

KELETI J.
sebészeti mű és kötőszerszövőgyár
Budapest, IV.
Köröndház-cs. u. 17.
Alapítva 1878.

Árak tuatonként eredeti párisi csomagolásba.

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1.- 8.-
Capottes americans (rövid)	2.- 5.-
Suspensorium	0.60 3.-
Párisi női szivacska Safety-Sponges	2.- 6.-
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.-
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50
"Diana-öv" szab. havibaj elleni köt.	3.50 5.-

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)
Arjegyék ingyen és bérmentve.

11815 sz. tkv. 1899.

Arverési hirdetemény.

A tkánizsai kir. jbirásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatonak Pavkov Milán és Pavkov Andria tkánizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 157 frt 37 kr. tőke 1896 évi deczember 14-től járó 6% kamata, valamint 15 frt 90 kr. költség kielégítése a területén levő s a végrehajtást szenvedettek tulajdonánál a tkánizsai 206 sztykvben A I. 9 sorsz. alatt foglalt 339/b hrsz. 93 ö. i sz. ház és beltelekre 432 frt. ezenn l megállapított kikiáltási árban a C. 19 sorsz. a. özv. Pavkov Natália javára bekebelezett özvegyi jog fenntartása mellett elrendeltetik.

Az árverési megtartására határidőül 1900 évi márczius hó 28-ik napjának d. e. 10 órája

alulirt tkvi hatóság irodába azzal, hogy az árverés alá bocsátót ingatlan a kikiáltási áron alul is elfog adatni. Ha azonban az ingatlanért az özvegyi jogot megelőző követelések biztosítására 50 frtban ezennel megállapított össze mint vételár meg nem ígérteinek, az árverés hatálytalaná válik és az ingatlan a haszonélvezeti jogra tekintet nélkül nyomban új árverés alá bocsátatik.

Arverezni szándékozők tartoznak a kikiáltási ár 10% át vagy is 43 frt 20 krt, készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

T.-Kanizsán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1899. évi deczember hó 31-n.

65 1-1

Juhász,
kir. aljbíró.

Népszerű házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epetöringcsben, nájfájdalmak, szobantalanak, költés, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tegeres, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tegeres	1 frt 25 kr.
2 tegeres	2 frt 30 kr.
3 tegeres	3 frt 35 kr.
10 tegeres	9 frt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségükön fogva a labdacso a legkülönbözőbb alkalmakban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozáinak fedelén piros színen "Pserhofer" kézírása látható.

Népszerű házi gyógyszer minden családnál!

Szántalan hála- és elismerő-nyilatkozat!

A legelképezőbb orvosok által ajánlva!

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és **HOLHOLYAG**, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ÓVSZER** férfiak és nők részére. Ara tuezatonként **eredeti párisi minőség** ben trt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és trt 8.—. **Bouts americ.** tuezatja frt 3.—, 4.— és trt 5.—.

NŐI ÓVSZEREK: Hasse tanár-féle frt 2.—, Messinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszázszor is használhatók.

HÖLGY SZIVACSKOK, valódi párisi, tuezatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

DIANA ÖV havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszereten eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves bigeniai specialista cég.

400, 7—40

20% engedmény!

ki e hirdetésre hivatkozik!

3475 sz. m. tk. 1900

Póthirdetmény.

A nkikindai kir. tszk minttkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nkikindai kerületi első t. karékpénztár végrehajtatonak Russu Emiliát és t. végrehajtást szenvedettek elleni 2927 K. 90 f. s jár. iránti végrehajtási ügyében 17854 899 sz. a. kibocsátott ár. hirdetményben a nkikindai 10436 sz. jkvb. A I. 1—6 sor. 16459, 16460 a, 16460 b 1, 16515, 16523 2, 16525 kataszt. hr. sz. a. ingatlanból özvegy Ruasu Nikoleszki Emiliát és Russu Vinczét megillető B. I. a. 2/5 rész 37142 K. kikiállási árban a C. 1—4 a. terhek fentartásával 1900. évi márczius hó 30 ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján a zombolyai népbank mint részvénytársaság végrehajtató érde ében és 220 K. 88 f. tőke követelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

N-Kikindán a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1900 évi feruár hó 25-én.

Kapustyák,
kir tszéki bírós.

68, 1—1

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELM KLASZIKUS KÖNYVE. A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négy havonkint jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető 3 korona csekély helyi részletfizetésre e rendelőlappal segélyével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek irodalmi intézet Részvény társaság
BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 18

A nagy képes világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A nagy képes világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult értéktelenné vált.

A nagy képes világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A nagy képes világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A nagy képes világtörténet fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesítia lelket

A nagy képes világtörténet brilláns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddigélé három kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonkint jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonkint mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Név:

Kelt:

Állás: